

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н. КАРАЗІНА**

ХОЛМОГОРЦЕВА ІРИНА СЕРГІЇВНА

УДК 811.111'42

**ДІАЛОГІЧНІ ВІДНОШЕННЯ ЖАНРУ
БРИТАНСЬКОЇ ФОЛЬКЛОРНОЇ П'ЄСИ**

Спеціальність 10.02.04 – германські мови

**АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата філологічних наук**

Харків – 2016

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана на кафедрі англійської філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор
САМОХІНА Вікторія Опанасівна,
Харківський національний
університет імені В.Н. Каразіна,
завідувач кафедри англійської філології.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, доцент
ЯХОНТОВА Тетяна Вадимівна,
Львівський національний
університет імені Івана Франка,
професор кафедри іноземних мов
для природничих факультетів;

кандидат філологічних наук, доцент
ТАРАНЕНКО Лариса Іванівна
Національний технічний
університет України
«Київський політехнічний інститут»,
доцент кафедри теорії, практики та
перекладу англійської мови.

Захист дисертації відбудеться 4 листопада 2016 р. о 12.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.051.27 у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна за адресою: м. Харків, майдан Свободи, 4, ауд. 7-75.

З дисертацією можна ознайомитись у Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна за адресою: м. Харків, майдан Свободи, 4.

Автореферат розісланий “15” вересня 2016 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

І.І. Морозова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Віддзеркаленням культурного надбання нації є твори фольклору, що насичують її комунікативний простір традиційним уявленням про всесвіт. Цей багатовіковий процес набуває осмислення крізь призму вивчення фольклорних жанрів як засобів національного виховання і соціалізації людини в народній культурі. Завдяки концепціям діалогізму, карнавальної культури і теорії мовленнєвих жанрів стає можливим розкриття аксіологічного потенціалу фольклорних жанрів, одним з яких є британська фольклорна п'єса, що природно з'єднала історію та сьогодення Великої Британії.

У цьому дослідженні формування жанру британської фольклорної п'єси значення цих концепцій поглиблюється філологічними розробками М.М. Бахтіна та його послідовників: теорією семіотичного універсуму культури (Ю.М. Лотман), діалогічною моделлю дискурсу (О.О. Селіванова), теорією інтертекстуальності (Ю. Кристева). У сучасних наукових розвідках інтертекстуальність розглядається як провідна текстова категорія (В.В. Рижкова, Р.С. Чорновол-Ткаченко, Н.М. Чуприна), як основа «жанрової пам'яті» літературної казки (В.А. Єфіменко, О.Д. Нефьодова). Феномен карнавалу представлено у класичних працях Д.С. Лихачева, Т.М. Рюміної, О.М. Фрейденберг та у студіях нових карнавальних жанрів: Інтернет-культури, бардівської лірики, стендап комедії (В.І. Єгорова, Д.М. Курилов, О.К. Лобова). Функціонально-комунікативний підхід до жанру наданий у роботах Ф.С. Бацевича, А. Вежбицької, В.В. Дементьева, В.О. Самохіної, Т.В. Яхонтової.

Усебічний аналіз британської фольклорної п'єси став можливим завдяки фундаментальним працям, присвяченим установленню характерних рис фольклорного тексту (В.П. Анікін, Д. Бен-Амос, А. Дандіс, С.Є. Нікітіна, В.Я. Пропп, Б.М. Путілов), сучасним підходам, що описують фольклорний дискурс (С.Б. Адоньєва, М.О. Венгранович, Ю.А. Емер, С.Ю. Неклюдов, В.О. Самохіна, Л.І. Тараненко). Вивченню жанру британської фольклорної п'єси сприяють класичні літературознавчі та етнографічні роботи (П.Т. Міллінгтон, Т. Петтітт, Р.Дж.І. Тідді, І.К. Чамберс).

Таким чином, **актуальність** дисертації полягає в органічному поєднанні провідних ідей діалогізму, карнавальної культури і теорії мовленнєвих жанрів з набутками у теорії фольклору для виявлення діалогічних відношень британської фольклорної п'єси і встановленні їх ролі у формуванні та реалізації моделі зазначеного жанру. Актуальність

дослідження підсилюється залученням функціонально-комунікативної стилістики тексту як напрямку лінгвістики, що ґрунтується на принципі комунікативно-доцільного відбору та комбінування мовних одиниць у певних типах тексту і мовленнєвих жанрів.

Зв'язок з науковими темами. Проблематика дисертації відповідає профілю досліджень, що проводяться на факультеті іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в рамках тем «Когнітивно-дискурсивні дослідження мови як регулятора соціальної поведінки» (номер державної реєстрації 0111U010009), «Когнітивно-дискурсивні дослідження мови та перекладу» (номер державної реєстрації 0114U004320).

Об'єктом дослідження є жанр британської фольклорної п'єси як продукт інтенціональної лінгвокреативної діяльності індивідів, **предметом** аналізу – базові аспекти діалогічних відношень у процесі формування та реалізації жанрової моделі британської фольклорної п'єси.

Матеріал дослідження становить 232 тексти британської фольклорної п'єси загальним обсягом 23,5 авторських аркуші; 171 художній текст англійських авторів XIX – XX століть, у яких виявлено текстові елементи британської фольклорної п'єси; 178 скриптів відеозаписів виконання британської фольклорної п'єси (2003 – 2016 рр.), що перебувають у вільному доступі на відеохостінгу YouTube загальною тривалістю 25,2 годин.

Метою дисертації є поаспектний аналіз діалогічних відношень британської фольклорної п'єси як жанру карнавального дискурсу, специфіки її жанрової моделі в контексті комунікативного простору Великої Британії. Поставлена мета передбачає необхідність розв'язання таких завдань:

- обґрунтувати теоретико-методологічні засади вивчення діалогічних відношень британської фольклорної п'єси і розробити комплексну методику її аналізу як жанру фольклору;
- розкрити сутність британської фольклорної п'єси з урахуванням базових аспектів діалогічних відношень;
- експлікувати специфіку карнавального типу дискурсу та особливості відбиття в ньому національного світосприйняття британців;
- установити категоріальні ознаки тексту британської фольклорної п'єси;
- систематизувати композиційні, лінгвостилістичні, інтертекстуальні, інтердискурсивні та інтермедіальні особливості тексту британської фольклорної п'єси.

Теоретико-методологічною основою дисертаційної роботи є праці, що досліджують діалогічні відношення як метод пізнання дійсності (М.М. Бахтін, С.В. Біблер, М. Бубер, Ю.М. Лотман, О.О. Селіванова, М. Холквіст), теорію та категорію інтертекстуальності (Ж. Женетт, Ю. Кристева, В.П. Москвін, Н. П'єге-Гро, Н.О. Фатеева), теорію інтердискурсивності (М. Анжено, Н.С. Олізько, М. Пеше, В.Є. Чернявська) і теорію інтермедіальності (Н.В. Тішуніна, О.Ю. Тимашков, С.П. Шер). Конкретно-науковою методологією дисертації є роботи, присвячені особливостям співвідношення дискурсу, тексту і жанру (Ф.С. Бацевич, А.Д. Белова, І.М. Колегаєва, В.Я. Мізецька, Л.С. Піхтовнікова, В.О. Самохіна, М.Ю. Федосюк, Т.В. Яхонтова); інтертекстуальності фольклорних текстів (О.Д. Васильєв, Г.А. Левінтон, С.Ю. Неклюдов, В.О. Самохіна, Т.В. Цив'ян).

Комплексний аналіз передбачає використання низки взаємопов'язаних **методів**: *загальнонаукових методів* (інтроспекції, аналізу та синтезу) – для визначення ступеню дослідженості об'єкта і предмета дисертації, викладення положень та формування висновків роботи; *текстового аналізу* – для виявлення категоріальних ознак жанрової моделі британської фольклорної п'єси. За допомогою *методу моделювання* виділено інваріантний текст британської фольклорної п'єси. *Метод функціонального опису* застосовано для встановлення функцій тексту британської фольклорної п'єси й їх розподіл між елементами композиції; *стилістичний метод* – для виявлення мовно-стилістичних засобів у жанровій моделі британської фольклорної п'єси. *Інтертекстуальний та інтердискурсивний методи* надали змогу висвітлити ретроспективні та проспективні діалогічні зв'язки жанру британської фольклорної п'єси з семіотичним універсумом. Невербальні прецедентні явища визначені за допомогою *інтермедіального аналізу*. *Елементи кількісного аналізу* використовувались для встановлення співвідношення типів структури британської фольклорної п'єси, а також для виявлення клішованих висловлень у її жанровій моделі.

Наукова новизна роботи зумовлюється тим, що у дисертаційному дослідженні вперше виокремлено карнавальний дискурс, у комунікативному просторі якого розкрито сутність жанру британської фольклорної п'єси. Доведено, що жанровою моделлю британської фольклорної п'єси є авантест як категорія суто фольклорного тексту. Дослідження британської фольклорної п'єси вперше проводиться на основі аспектів діалогічних відношень: гносеологічного (обґрунтування здатності людини до текстотворення внаслідок пізнання навколишнього середовища),

комунікативного (опис особливостей карнавальної свідомості комунікантів); текстового і мовного (визначення зовнішньої і внутрішньої спрямованості структурно-композиційних і мовних параметрів жанрової моделі); культурно-історичного (встановлення ретроспективних і проспективних міжкультурних діалогічних зв'язків британської фольклорної п'єси з семіотичним універсумом культури Великої Британії та виокремлення вербальних і невербальних прецедентних кодів).

Наукова новизна отриманих результатів і особистий внесок автора відображені у **положеннях, що виносяться на захист**:

1. Британська фольклорна п'єса як автентичний драматичний твір британської лінгвокультурної спільноти є різновидом карнавального дискурсу. До її жанрових ознак належать віршована форма, діалогічна структура, стереотипна композиція, сталий набір персонажів та складний синтаксис. Жанр британської фольклорної п'єси є гібридним, що зумовлено суміщенням у тексті драматичного і ліричного модусів, а також трагедійного і комедійного елементів. В основі діалогічних відношень жанру британської фольклорної п'єси з семіотичним універсумом перебуває гносеологічний аспект, обумовлений карнавальним світосприйняттям дійсності, що накладає специфічні ознаки на комунікативний, текстовий, мовний та культурно-історичний аспекти діалогізму.

2. Специфікою комунікативної ситуації виконання британської фольклорної п'єси є жорстко фіксований час (свята Врожаю, Геллоувіну, Різдва, Пасхи) та стихійно організоване місце виконання (будь-яке місце на ярмарку, приватний будинок, заклади громадського харчування). Комунікативний аспект діалогізму британської фольклорної п'єси описує зовнішньожанрові відношення, які виникають у контексті карнавального дискурсу між комунікантами з метою передачі ціннісного знання британської культури, організації простору для виконання п'єси, реалізації ритуалу отримання винагороди і побажання доброї вдачі, підкреслення національної самосвідомості та спонукання до сміхової реакції. Зовнішня спрямованість притаманна композиційним елементам британської фольклорної п'єси, які тяжіють до інтеракції з аудиторією.

3. Жанровою моделлю британської фольклорної п'єси є авантекст, що вирізняється традиційною системою світоглядних уявлень та характеризується відсутністю кінцевого варіанта тексту. Жанровій моделі британської фольклорної п'єси притаманна діалогічна, монологічна та змішана структура тексту. Діалогічні відношення в межах авантексту є внутрішньожанровими і відображаються в діалогічній взаємодії елементів

композиції, яка складається з інтродуктивного блоку, комплікативних блоків «битва» та «чудове зцілення» і завершального блоку.

4. Авантекст, на який спираються тексти британської фольклорної п'єси, вирізняється складним синтаксисом із значною кількістю повторів (анафора, епіфора, анадіпложіс, паралельні конструкції) і варіативністю лексичних засобів (архаїзми, неологізми, акумуляція, градація й інвектива). Діалогізм текстових та мовних засобів британської фольклорної п'єси є внутрішньоспрямованим, що реалізується у синтагматичних і парадигматичних зв'язках, та зовнішньоспрямованим, що зумовлює взаємодію мови з семіотичним універсумом культури Британії.

5. На формування жанрової моделі британської фольклорної п'єси вплинув діалог із культурно-історичним універсумом. В основі авантексту перебувають вербальні і невербальні семіотичні коди: суто британські та міжкультурні прецедентні тексти, прецедентні імена, прецедентні ситуації і прецедентні явища (інтермедіальність), що актуалізуються в тексті як запозичення структури, мотиву, сюжету, а також у формі прямої або частково зміненої цитації та алюзії. Культурно-історичний аспект діалогічних відношень жанру британської фольклорної п'єси є зовнішньоспрямованим і характеризується як ретроспективний (формування жанрової моделі) та проспективний (запозичення елементів п'єси). Останній виявляється у використанні елементів британської фольклорної п'єси як претексту. Тексти-приймачі посилаються на жанр британської фольклорної п'єси у вигляді ремінісценцій на комунікативну ситуацію виконання п'єси, алюзій на образи персонажів, маркованої цитації.

Теоретична цінність дисертаційної роботи полягає в тому, що її результати є внеском у теорію діалогізму (дослідження взаємозв'язку гносеологічного, комунікативного, текстового, мовного і культурно-історичного аспектів); у лінгвістику тексту (виокремлення авантексту і встановлення механізму реалізації категорії інтертекстуальності в межах культурно-історичного аспекту діалогізму); лінгвокультурологію (визначення британської фольклорної п'єси як елемента карнавальної культури, виявлення специфіки карнавального сприйняття світу британцями); у лінгвофольклористику (аналіз традиційних мовних засобів у жанрі британської фольклорної п'єси); лінгвостилістику (опис стилістичного потенціалу британської фольклорної п'єси).

Практична значущість отриманих результатів зумовлена можливістю їх застосування в лекційних курсах зі стилістики англійської мови (розділи «Стилїстика тексту», «Стилїстична семасіологія»), лінгвокраїнознавства

(розділ «Велика Британія: країна та люди»), теоретичної граматики (розділ «Структурний аналіз речення»), спецкурсів з лінгвістичних проблем тексту та жанрології, при написанні дисертаційних досліджень, магістерських і курсових робіт, а також при укладанні підручників та навчальних посібників.

Апробація роботи. Основні теоретичні положення і висновки дисертаційного дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри англійської філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2013-2016), а також на конференціях: III міжнародному науковому форумі «Сучасна англістика: Мова в контексті культури» (Харків, 2009); IV міжнародному науковому форумі «Сучасна англістика: Традиції. Сьогодення. Перспективи» (Харків, 2011); VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Молодь України в контексті міжкультурної комунікації» (Дніпропетровськ, 2011); VI міжнародній науковій конференції «Пріоритети германського і романського мовознавства» (Луцьк, 2012); міжнародній науковій конференції «Поетика інтермедіальності в літературі XIX – XXI століть» (Харків, 2013); V міжнародному науковому форумі «Сучасна англістика і романістика: Перший рубіж нового тисячоліття» (Харків, 2013); XVI міжнародній конференції, присвяченій проблемам суспільних і гуманітарних наук (Москва, 2013); XIII та XV наукових конференціях з міжнародною участю «Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація» (Харків, 2014, 2016); Маріупольському молодіжному науковому форумі «Традиційні й новітні аспекти дослідження і викладання іноземних мов і літератури» (Маріуполь, 2015).

Публікації. Зміст дисертації відображено у 16 публікаціях автора, в тому числі: 8 статтях, з них 6 статей опубліковано у фахових виданнях України, 1 – у закордонному академічному виданні та 1 стаття – у виданні, яке не внесено до списку фахових (6 статей – одноосібні), а також 8 тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних конференціях. У статтях у співавторстві авторці належать аналіз, опис і розробка концепції англійського фольклорного тексту.

Структура дисертаційної роботи. Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаної теоретичної літератури (385 позиції), довідкової літератури (18 позиції), ілюстративного матеріалу (84 позиції) й одного додатку. Текст дисертації містить п'ять таблиць і п'ять рисунків. Обсяг роботи – 239 сторінок, з них основний текст – 188 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі наведено тему, розкрито актуальність, основну мету та завдання дослідження, окреслено його об'єкт і предмет, з'ясовано наукову новизну, теоретичну значущість і практичну цінність дисертації, подано відомості про апробацію роботи та публікації.

У першому розділі «**Теоретико-методологічне підґрунтя вивчення діалогічних відношень жанру британської фольклорної п'єси**» обґрунтовано вибір об'єкта дослідження – британської фольклорної п'єси (далі – БФП) – та напрямок функціонально-комунікативної стилістики тексту (В.О. Самохіна), в межах якого вирішуються проблеми, пов'язані з комунікативною діяльністю людини, функціонуванням мовних знаків і текстів у різних типах дискурсу (Н.С. Болотнова, М.М. Кожина, Т.М. Тимошенкова). В роботі запропоновано різномірний аналіз діалогічних відношень жанрової моделі БФП, що включає гносеологічний, комунікативний, текстовий, мовний та культурно-історичний аспекти.

Механізми самоорганізації *гносеологічної* практики людини базуються на її протиставленні оточуючому середовищу (Р. Барт, О.О. Селіванова) й обумовлюються особливим світосприйняттям нації (А.Я. Гуревич, П.М. Донець, Р.Д. Л'юїс). Здатність продукувати тексти БФП ґрунтується на освоюванні жанрової моделі п'єси у процесі карнавальної комунікації, в основі якої перебувають карнавальність, амбівалентність і поліфонічність.

Комунікативний аспект діалогічних відношень БФП реалізується в комунікативній ситуації карнавалу. Діалогічні відношення в межах комунікативного акту виконання БФП виявляють роль комунікантів як зберігачів і трансляторів колективної фольклорної свідомості.

Текстовий аспект діалогічних відношень БФП втілюється в інваріантній моделі побудови тексту, яка існує у свідомості мовця. У процесі активації жанрової моделі БФП застосовуються діалогічні відношення між мовцем і його свідомістю як накопичувачем інформації про правильність стилю і мовних засобів, які обираються для побудови тексту заданого жанру. Доречність обраних засобів зумовлюється екстралінгвальними факторами. Цей тип діалогічних відношень також відбивається в категорії інтертекстуальності.

Мовний аспект діалогічних відношень БФП доводить, що засоби виразності її жанрової моделі закладені вже існуючим корпусом мовних засобів, які акумулюються в семіотичному універсумі британської нації. Мовний аспект діалогізму пов'язаний з усіма іншими аспектами: у процесі

пізнання, комунікативному досвіді людини, відображенні культурно-історичних цінностей як протягом безпосереднього виконання БФП із своїми сучасниками, так і під час опосередкованої комунікації з попередніми поколіннями для передачі аксіологічного знання.

Діалогічність світосприйняття британців передбачає наявність спільного *культурно-історичного* знання, зафіксованого в семіосфері (термін за Ю.М. Лотманом). Культурно-історичний аспект діалогічних відношень визначає процес формування жанрової моделі БФП на основі виявлення прецедентних феноменів у тканині досліджуваного тексту.

У другому розділі «**Прояв комунікативного аспекту діалогічних відношень жанру британської фольклорної п'єси**» визначені особливості фольклорної комунікації, в межах якої продукуються тексти БФП. Розкрита специфіка карнавального дискурсу (далі – КД), що проходить у контексті народного карнавалу (М.М. Бахтін), якому притаманна поліфонічність, динамічність, комічність, нівелювання загальноприйнятих норм соціуму і передача об'єктів фольклорної дійсності представниками однієї нації.

Соціокультурний компонент КД включає регіональний контекст і соціальний статус аудиторії. Регіональний контекст впливає на виконання БФП на фонетичному рівні: спостерігається специфічна для певного регіону Великої Британії вимова: *A-room! A-room! ye gallant boys; and give me room to rhyme* [Ayrshire Notes], де злиття *A-room*, заміна *you* на *ye* відображають схильність шотландців до вокалізму.

Соціальний статус аудиторії позначається на виборі між побутовим та високим стилями. Порівняймо виконання текстів БФП серед комунікантів з однаковим соціальним статусом (*Here comes in a pack of fools, / A pack of fools behind the door, / Step in, Slasher* [Guizard's Song from Scremerston]) та різним (*Keep silence, merry gentlemen, unto your courts said I – / Myname's Sir Alexander, I'll show you sport, said I. / Five of us all, fine merry boys are we, / And we are come a rambling your houses for to see* [Scottish Ballads and Songs]). Приклади демонструють, що варіювання фольклорного тексту обмежено збереженням традиційного смислу, однак форма його презентації може зазнавати змін.

Комунікативний аспект діалогічних відношень БФП передбачає реалізацію чотирьох функцій КД, до яких відносимо аксіологічну, ритуальну, розважальну і функцію національної самоідентифікації. *Аксіологічна* функція визначається у рефлексії духовного знання британців, яке вербалізується міфологемою (*St. George*). Реалізація функції *національної самоідентифікації* відбувається за допомогою висування

за типом акумуляції з постійним уживанням лексем, що входять до поняття «нація». Ця функція сприяє соціокультурній інтеграції індивіда в його національно-культурній спільноті: *And when I came to Scotland / My heart it grew cold, my heart it grew cold / To see that little nation, sae crowse and sae bold, / Sae crowse and sae bold, sae frank and sae free* [Ancient Customs and Ceremonies of the Lowland Scots]. В уривку прагнення до національного самовизначення підкреслюється опозицією лексем *little nation – crowse, bold, frank, free*, які входять у спільне семантичне поле самосвідомості шотландця. Аксіологічна і ритуальна функції сприяють інтеграції індивіда у його національно-культурній спільноті.

Протягом виконання БФП комуніканти дотримуються *ритуалу* (реалізація побажання вдачі через застосування лексем зі спільним семантичним полем «good luck» та наказового способу), що є прагматичним ставленням виконавців до п'єси як способу заробітку. Ритуальна функція актуалізується експліцитно із уживанням наказового і умовного способів або імпліцитно через опис персонажу, що збирає гроші: *Here am I, wee Johnny Funny, / Wi' my tunny, / I'm the man that takes the money* [Guisers' Play].

Розважальна функція спрямована на виклик позитивної реакції аудиторії: *My coat is made of stand-off, stand-off, / My trousers are made of mohair, / My stockings and shoes, they are made of refuse, / And my sword is «Come strike if you dare»* [The Greatham Sword Dance]. Репліка комічного персонажа цього прикладу є пародією на дитячий вірш. Алюзія на відомий комічний віршик полягає у запозиченні структури речення *My N_1 is made of N_2* .

Якщо час виконання БФП є постійним, то місце презентації п'єси не є спеціально пристосованим. Кожного разу актори організують простір і привертають увагу аудиторії: [*Pub. Somebody is knocking loudly. A guiser comes in and speaks out*]: *Roah, roah, roah, / I have come to show you a merry story, / To play you such an activity you have never seen before [moving constantly back and forth between the benches]* [The Haddenham Mummers Play]. Вистава БФП відбувається під час Різдва у пабі з великою скупченістю людей, що спілкуються. Про початок дійства сповіщає стук і поява постаті лицедія. Щоб бути почутим, він вимушений голосно розмовляти і постійно рухатись. Мовні засоби (вигуки) комбінуються із невербальними: просодичними (високі тони) і кінесичними, які формують опозицію виконавець-аудиторія.

Комунікативна ситуація виконання БФП зумовлює характеристики комунікантів: суб'єктом карнавальної комунікації є людина, що грає

та володіє знаннями про фольклорну традицію Великої Британії у цілому і ритуалу зокрема.

У третьому розділі «**Реалізація текстового і мовного аспектів діалогізму жанру британської фольклорної п'єси**» встановлено категоріальні ознаки жанрової моделі БФП. Визначено специфічні риси авантексту як категорії інтертекстуальності суто фольклорного тексту (далі – ФТ).

Особливостями авантексту, на який спирається БФП, є структура, композиція і сталий набір мовних засобів. Усі елементи авантексту пов'язані внутрішньожанровими парадигматичними і синтагматичними діалогічними зв'язками.

Жанрова модель БФП передбачає діалогічну (88,4 %), монологічну (5,3 %) і змішану (6,3 %) *структуру* текстів. Діалогічний і змішаний типи обумовлюють варіативність композиційних елементів, монологічна структура вказує на наявність одного композиційного блоку.

До *композиції* БФП входять сталі та факультативні елементи. Сталі блоки представлені інтродуктивом, комплікативними блоками (далі – КБ) «битва» і «чудове зцілення». Заголовок і завершення є факультативними. Заголовок БФП носить номінативно-хронологічний характер. Його інформативність звужується до вказівки на місце і дату запису БФП (*Chester Play – before 1788*), час виконання (*The New Year Mummings' Tale of Galaschin*), форму реалізації, яка включає в себе танок (*Morrice Dancers at Revesby – 1779*). Інтродуктив і завершення БФП виступають метатекстом: вони містять фактуальну інформацію про зміст КБ. За своєю формою інтродуктив та завершення можуть бути розгорненими й еліптичними. В цих блоках можлива взаємодія елементів драматичного і ліричного модусів.

КБ «битва» і «чудове зцілення» перебувають у діалозі один з одним, протиставляючи трагічність комічності в опозиції «смерть» – «зцілення». Елементи «битви» відзначаються використанням високого слогу, складних конструкцій, повторів, що робить виконання розтягнутим у часі: *Oh! pardon me, Saint George, pardon of thee I crave, / Oh! pardon me this night, and I will be thy slave. – No pardon shalt thou have, while I have foot to stand* [Guizard's Song from Scremerston]. Повтор має на меті не тільки прояв трагізму, але і вказує, що саме цей момент є кульмінацією.

КБ «чудове зцілення» пов'язаний із КБ «битва» причиново-наслідковим зв'язком і є динамічним, що виражається у коротких реченнях, наказовому способі та розмовній лексиці: *Here, Jack, take a sup of my nip-nap, / And let it run down thy tip-tap. / If thou be not quite slain, / Rise up Jack and fight*

again [Soldiers Acting At Christmas]. Коментар лікування має інтенцію створити гумористичний ефект з опорою на стилістичний прийом паронормазію (*nip-nap, tip-tap*). Поступове нагромадження смислів, яке пропонує лексику і стилістичні засоби, розгортає елемент зцілення і відображає його у комічному ракурсі.

Мовні засоби, що входять до жанрової моделі БФП, перебувають у діалогічних відношеннях з семіотичним універсумом британської культури та власним тезаурусом мовця. Принципи варіативності та імпровізації у фольклорній традиції не обмежують засоби виразності. Фонетичні особливості виявляються під час комунікативної взаємодії виконання БФП і не є сталими: *Here comes old Belzebub, / On his yead he kyars a club, / In his hons he's a drippin pun; / Dwant ye think he's a jolly old mon?* [The Dialect and Folk-Lore of Northamptonshire]. Уривок БФП вказує на специфіку вимови виконавців, які походять із графства Нортгемптоншир. Завдяки графонам спостерігається перехід голосних до більш закритої позиції [æ] → [a] (*carries* → *kyars*), заміна [h] на [j] (*head* → *yead*), заміна носової [ŋ] на [n] (*dripping* → *drippin*), діалектне *Dwant ye* замість *don't you*. Лексичний рівень авантексту не обмежує варіювання, а відкриває можливість варіативної реалізації жанрової моделі БФП: *And my sword is a Ferrara, that can do its duty weel* [Chambers R. Select Writings]. Осучаснення тексту відбувається завдяки референції на сучасні реалії. Лексема *swordy* у комбінації з лексемою *Ferrara* набуває метонімічного значення *very fast*. Синтаксичний рівень авантексту, на який спирається БФП, накладає жорсткі обмеження на варіативність та імпровізацію в інтродуктиві та КБ «битва». Стосовно КБ «чудове зцілення» синтаксичні обмеження не виявлені. Найбільш продуктивним стилістичним засобом цього рівня є повтор: *We are the merry actors that traverse the street; / We are the merry actors that fight for our meat, / We are the merry actors that show pleasant play* [The Mummers Play, 2012]. Висловлення спирається на повтор початку рядка, що дозволяє виконувати цей елемент БФП під музичний супровід. Таким чином, анафора виступає як механізм переходу від однієї тональності до іншої.

У четвертому розділі «**Культурно-історичний аспект діалогічних відношень британської фольклорної п'єси**» доведено, що становлення жанрової моделі БФП відбувається в контексті міжкультурного діалогу з культурно-історичним універсумом.

У текстах БФП зафіксовано вербальні та невербальні семіотичні коди, що є прецедентними як для британської культури, так і для інших

національних спільнот. Культурно-історичний аспект діалогізму жанрової моделі БФП має ретроспективно-проспективний характер.

Ретроспективність авантексту полягає у включенні в жанрову модель БФП прецедентних феноменів, визначення яких стало можливим за умови залучення інтертекстуального, інтердискурсивного й інтермедіального аналізів. Прецедентні тексти, що *інтертекстуально* пов'язані з жанровою моделлю БФП, нараховують тексти античної культури, Біблію та літургійну драму, французьку драматургію, фольклорні тексти, англійську драму, тексти опер. Вони діалогічно пов'язані з фольклором Британії: з одного боку, вони сприяли формуванню жанру БФП, з іншого – тексти БФП транслюють і зберігають їх як пам'ятки культури. Вплив античної літератури відображається на текстовому рівні у створенні сюжету. Біблія та літургійна драма VII-VIII ст. обумовили структуру жанру БФП – віршовану драму. Утворення КБ «битва» відбулося за рахунок мотивів «битва», «святий покровитель церкви Англії», запозичених у сакральному тексті «Golden Legend». На появу КБ «чудове зцілення» вплинула французька драматургія (XIV – XV ст.). Будучи алегорією на суперечку, вона сприяла формуванню структури КБ у вигляді діалогу. Високий ступінь прецедентності під час створення жанрової моделі БФП мають ФТ малої та великої форм. Малі форми ФТ об'єднуються з текстом п'єси на основі спільного семантичного поля й актуалізують діалогічні відношення у вигляді цитат і метатекстів. Великі ФТ укорінюються як повні або частково змінені цитати. Елементи англійської драми XVIII-XIX ст. інкорпорується у текст БФП шляхом перифразу, стилізації. Популярна опера залучена у формування комічного образу лікаря-шарлатана. Високу релевантність для авантексту БФП має опера «The Mountebank. A Song in the Quacks or Farewell Folly», що виявляється у 65,4 % текстів БФП і впроваджується в тексти п'єси як цитата великого обсягу з незначними змінами.

Історизм БФП простежується в *інтердискурсивних* зв'язках п'єси з прецедентними ситуаціями в історії країни. Історичний період створення тексту відбивається на змісті: БФП є насиченою реаліями, пов'язаними з воєнними акціями Великої Британії. Історичності п'єси сприяє залучення прецедентних імен (далі – ПІ) історичних особистостей полководців і прецедентних ситуацій, уведених у вигляді ремінісценцій: *Oh I am the Royal of Prussia King, / Born to defend all Christendom. We fought many a battle at home and abroad; / That 's all true upon my word: / I fears no Spanish, French, nor Turk* [The Mummers" Play]. Наведена частина БФП відображає відбиток, що залишила на світогляді британців Семирічна

війна (1756 – 1763), що велася між Великою Британією та Пруссією, з одного боку, і Францією, Австрією та Росією – з іншого. У БФП прецедентні імена у вигляді антропонімів і ремінісценсій пов'язані з актуальними знаннями британців про історичні, міфологічні та біблійні події: «*Here am I, Oliver Cromwell, as you may suppose, / I conquered many nations wid me copper nose* [Hibernian Country Pastimes and Festivals Fifty Years Since]. Про потенціал антропоніму *Oliver Cromwell* як ПІ свідчить його згадування у 4,7 % загального корпусу. Уживання ПІ дублюється антономазічним словосполученням *copper nose*, яке є відомим прізвиськом О. Кромвелля і описує його зовнішність.

Інтермедіальні відношення відображають діалог жанрової моделі БФП з невербальними семіотичними кодами, що є культурним надбанням як британців, так і людства загалом. Тексти п'єси інкорпорують візуальний код, який забезпечує опосередковану адаптацію іншої культури у фольклорну традицію Британії: *I will lead you into a country / where the rivers consist of fine nut-brown ale – / where the houses are built of hot roast beef, / and the wainscots papered with pancakes. / There, my boys, it rains plum-pudding every Sunday morning, / the streets are paved with quartern loaves, / and nice roasted pigs run about / with knives and forks stuck in them* [The Greatham Sword Dance]. Уривок п'єси описує картину П. Брейгеля «Країна ледарів», де зображені фігури селянина з ціпом, солдата зі списом, письменника, поряд з яким розташована книга і лист паперу, та харчі, які бігають по землі. Візуальний код є другорядним стосовно до БФП.

Перспективний характер діалогічних відношень відображає здатність жанрової моделі БФП впливати на створення художніх текстів, виступаючи посередником між традицією та сучасною культурою. Тексти БФП є прецедентними в художній літературі Великої Британії кінця XIX – початку XX сторіч та актуалізуються через інтертекстуальний зв'язок у формі прямої цитації, архітекстуальності у вигляді переходів від художнього до фольклорного жанру і навпаки, гіпертекстуальності. Інтердискурсивні зв'язки художніх текстів з БФП виявляються у вигляді ремінісценцій на виконання п'єси.

Культурно-історичний аспект діалогізму жанрової моделі БФП охоплює взаємодію комунікантів та тексту з міжкультурним семіотичним простором у часовому і просторовому вимірах. Результат такого діалогу відображає розвиток здатності людства до побудови текстів жанру БФП.

ВИСНОВКИ

Комплексне дослідження діалогічних відношень БФП дало змогу виявити роль діалогізму у формуванні її жанрової моделі і дослідити механізми, що закладені в основу текстотворення. Діалогічні відношення розглядаються як підґрунтя здатності мовця створювати тексти. Основою цієї спроможності є гносеологічна практика людини, яка під час певних комунікативних актів набуває досвіду використання текстових і мовних засобів для передачі набутого культурно-історичного досвіду. Таким чином, виявлення особливостей гносеологічного, комунікативного, текстового, мовного і культурно-історичного аспектів діалогічних відношень дозволило визначити авантекст БФП, схарактеризувати специфіку процесу текстотворення п'єси, а також виокремити елементи традиції, які є в основі жанрової моделі БФП.

Гносеологічний аспект діалогізму БФП полягає у цілісності діалогічної моделі як процесу пізнання людиною фольклорної традиції британців і карнавальної системи світоглядів під час комунікативного акту виконання п'єси. Вистава відбувається в межах карнавального дискурсу, специфікою якого є динамічність, поєднання комічності та трагічності, особливості часу та місця виконання. Час презентації БФП є жорстко фіксованим (свята Врожаю, Геллоуїну, Різдва, Пасхи). Місце виконання відіграє роль при виборі персонажів, просодичних і кінетичних засобів. Комунікативний аспект діалогічних відношень БФП передбачає ряд функцій: аксіологічну, розважальну, ритуальну та функцію експлікації національної самоідентифікації.

Вираженням текстового аспекту діалогічних відношень БФП є авантекст як категорія інтертекстуальності суто фольклорного тексту. Діалогізм авантекстової моделі є внутрішньожанровим, що передбачає залежність текстових і мовних елементів один від одного, та зовнішньожанровим, що виявляє здатність тексту впливати на адресата і на формування його власних засобів виразності. Внутрішньожанрові діалогічні відношення БФП відбуваються між визначеними авантекстом структурою, композицією, мовною реалізацією; зовнішньожанрові – виражені у функціональному навантаженні інваріантної моделі тексту. Мовне втілення авантексту БФП базується на взаємодії жанрової моделі з семіотичним універсумом і власним тезаурусом мовця. Стилістичні засоби авантексту БФП вирізняються як традиційні й імпровізаційні. До традиційних належать синтаксичні засоби жанрової моделі БФП, які обумовлюються традицією і зафіксовані у вигляді клішованих висловів.

Лексичні засоби є імпровізаційними та уможливають пристосування традиційного тексту БФП до сучасних реалій. Фонетичний рівень належить до імпровізаційного типу й актуалізується тільки у процесі виконання.

Авантекст утворився внаслідок діалогу з семіотичним універсумом культури. Він зберігає і транслює як традиційні фольклорні знання, так і загальний культурно-історичний фонд нації. Процес утворення авантексту був досліджений за допомогою інтертекстуального, інтердискурсивного та інтермедіального аналізів, внаслідок чого були виявлені прецедентні феномени, виражені вербальним і невербальним семіотичними кодами.

Вивчення діалогічних відношень як підґрунтя жанрової моделі відкриває перспективи для подальших наукових розвідок:

- дослідження особливостей формування жанрової моделі на матеріалі інших жанрів фольклорного дискурсу;
- розкриття специфіки функціонування жанрової моделі фольклорних текстів у межах теорії інтердискурсивності;
- встановлення співвідношення між традиційними та варіативними елементами авантексту в процесі імпровізації;
- вивчення діалогічних відношень у міжкультурному аспекті.

Основні положення дисертації викладено в таких публікаціях автора:

1. Курсова І.С. Анекдот как разновидность речевых жанров / В.А. Дмитренко, И.С. Курсова // *Studia Germanica et Romanica* : Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. – Донецьк, 2004. – Т. I, № 3. – С. 5-17. (Дисертанту належать аналіз, опис і розробка концепції англійського фольклорного тексту).
2. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Суб'єкт і адресат фольклорної комунікації / І.С. Холмогорцева // *Сучасна англістика : мова в контексті культури* : тези доп. III міжнар. наук. форуму (25 червня 2009 р.). – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – Ч. II. – С. 76-78.
3. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Британський фольклор : школи, напрямки, об'єкти дослідження / І.С. Холмогорцева // *Нова філологія*. – Запоріжжя, 2011. – № 44. – С. 163-166.
4. Kholmogortseva I.S. (Курсова І.С.) Schools of British Folklore Research / I.S. Kholmogortseva // *Молодь України в контексті міжкультурної комунікації* : тези доп. VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (24 березня 2011). – Дніпропетровськ. – 2011. – С. 203-204.

5. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Фольклорна традиція – базова риса інтертекстуальності текстів народної культури / І.С. Холмогорцева // Сучасна англістика : Традиції. Сьогодення. Перспективи : тези доп. IV міжнар. наук. форуму (19 жовтня 2011). – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. – С. 118-119.
6. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Авантекст фольклорного тексту в аспекті інтертекстуальності / І.С. Холмогорцева // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – 2012. – № 24 (249). – С. 152-157.
7. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Британська фольклорна п'єса і її авантекст / І.С. Холмогорцева // Нова філологія. – Запоріжжя, 2012. – № 49. – С. 217-221.
8. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Британська фольклорна п'єса як джерело прецедентності в англійській літературі кінця XIX – початку XX століття / І.С. Холмогорцева, Н.М. Савченко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Філологія. – 2013. – № 1076. – Вип. 68. – С. 113-117. (Дисертанту належать аналіз, опис і розробка концепції англійського фольклорного тексту).
9. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Теорія діалогізму як основа референції на рівні тексту та дискурсу / І.С. Холмогорцева // Сучасна англістика і романістика : перший рубіж нового тисячоліття : тези доп. V міжнар. наук. форуму (18 вересня 2013). – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 204-206.
10. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Прецедентное имя как актуализатор интердискурсивности в британской фольклорной пьесе / И.С. Холмогорцева // XVI международная конференция, посвященная проблемам общественных и гуманитарных наук : тезисы докладов (30 ноября 2013). – Москва, 2013. – М. : Центр гуманитарных исследований «Социум». – С. 25-27.
11. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Комунікативний аспект інтродуктивного і завершального блоків британської фольклорної п'єси / І.С. Холмогорцева // Каразінські читання : Людина. Мова. Комунікація : тези доп. XIII наук. конф. з міжнар. участю (7 лютого 2014). – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – Частина 2 (М-Я). – С. 150-152.
12. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Установление типов интертекстуальных связей в британской фольклорной пьесе / И.С. Холмогорцева // Проблемы лингвистики и лингводидактики. –

- Белгород : Белгород. гос. нац. исследов. ун-т. – 2014. – Вып. 2. – С. 274-282.
13. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Комунікативний аспект британської фольклорної п'єси / І.С. Холмогорцева // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – Харків, 2014. – № 1103. – С. 132-137.
 14. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Прецедентне ім'я як засіб актуалізації діалогічних відношень у британській фольклорній п'єсі / І.С. Холмогорцева // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. – Харків, 2015. – № 1155. – С. 152-156.
 15. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Прецедентне ім'я як засіб реалізації діалогічності семіосфери у британській фольклорній п'єсі / І.С. Холмогорцева // Маріупольський молодіжний науковий форум: традиційні й новітні аспекти дослідження і викладання іноземних мов і літератури : Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих учених (28 квітня 2015 р.) / [гол. ред. Кажан Ю.М.] – Маріуполь : МДУ, 2015. – Частина I. – С. 37-39.
 16. Холмогорцева І.С. (Курсова І.С.) Концепція «Іншого» М.М. Бахтіна в аспекті інтертекстуальності / І.С. Холмогорцева // Каразінські читання : Людина. Мова. Комунікація : тези доп. XV наук. конф. з міжнар. участю (5 лютого 2016). – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – С. 213-214.

АНОТАЦІЯ

Холмогорцева І. С. Діалогічні відношення жанру британської фольклорної п'єси. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.04 – германські мови. – Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України. – Харків, 2016.

У дисертації здійснено аналіз жанру британської фольклорної п'єси з урахуванням аспектів діалогічних відношень (гносеологічного, комунікативного, текстового, мовного і культурно-історичного). Обґрунтовано статус британської фольклорної п'єси як гібридного фольклорного жанру. Гносеологічний аспект діалогізму британської фольклорної п'єси, зумовлений карнавальним світосприйняттям,

є провідним стосовно комунікативного, текстового, мовного і культурно-історичного аспектів. Комунікативний аспект є зовнішньожанровим та виражає особливості карнавального дискурсу, в межах якого виконується британська фольклорна п'єса. Текстовий і мовний аспекти п'єси мають внутрішньожанрову та зовнішньожанрову спрямованість. Текстовий аспект британської фольклорної п'єси виражений авантекстом, особливістю якого є діалогічна, монологічна та змішана структуру, діалогічна взаємозалежність елементів композиції. Мовні засоби авантексту характеризуються обмеженими синтаксичними прийомами і відкритим набором лексичних засобів. Культурно-історичний аспект визначається ретроспективним і проспективним характером міжкультурного діалогу жанрової моделі п'єси з семіотичним універсумом.

Ключові слова: авантекст, британська фольклорна п'єса, діалогічні відношення, жанр, карнавальний дискурс.

АННОТАЦИЯ

Холмогорцева И. С. Диалогические отношения жанра британской фольклорной пьесы. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата филологических наук по специальности 10.02.04 – германские языки. – Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина Министерства образования и науки Украины. – Харьков, 2016.

В диссертации проведен анализ жанра британской фольклорной пьесы на основе аспектов диалогических отношений, которые включают гносеологический, коммуникативный, текстовый, языковой и культурно-исторический. Сущность диалогизма британской фольклорной пьесы выявлена на основе концепций о диалогичности культуры, карнавального мировосприятия и речевых жанров. Доказано, что гносеологический аспект, обусловленный карнавальным сознанием британской лингвокультурной группы, является первичным по отношению к другим аспектам.

Коммуникативный аспект диалогических отношений жанра британской фольклорной пьесы связан с особенностями карнавального типа дискурса, спецификой которого является амбивалентность, полифоничность, динамичность, комичность и нивелирование принятых норм. Для коммуникативной ситуации исполнения британской фольклорной пьесы характерно строго фиксированное время, стихийно организованное место выступления и специфические функции

(аксиологическая, ритуальная, развлекательная функции и функция национальной самоидентификации).

Основанием реализации текстового аспекта является авантекст как категория интертекстуальности собственно фольклорного текста. Авантекст отображает взаимосвязь элементов жанровой модели британской фольклорной пьесы и внешнюю направленность инвариантной модели на адресата, в состав которой входят структура и диалогическая взаимосвязь элементов композиции (интродуктивный блок, компликативные блоки «битва» и «чудесное исцеление», а также заключительный блок). Для компликативных блоков свойственна внутренняя диалогическая связь (противопоставление трагичности и комичности, причинно-следственная связь); интродуктивный и заключительный блоки направлены на внешний диалог с аудиторией и являются маркерами для введения карнавального дискурса в бытовой.

Языковой аспект авантекста связывает жанровую модель с семиотическим универсумом. Специфика языковой реализации жанровой модели британской фольклорной пьесы выражена в ограниченном корпусе синтаксических приемов, вариативностью лексических средств, фонетическим разнообразием.

Культурно-исторический аспект диалогизма британской фольклорной пьесы отражает процесс формирования авантекста в контексте межкультурного диалога жанровой модели и коммуникантов с семиотическим универсумом британской и других культур. Данный аспект обнаруживает ретроспективные и перспективные связи. Установлен корпус прецедентных текстов, которые лежат в основе жанровой модели (памятники античной культуры, Библия и литургическая драма, фольклорные тексты, французская и английская драматургия, тексты опер). Принцип вариативности позволил внедрить в тексты пьесы прецедентные имена (исторические, мифологические персоналии), прецедентные ситуации (переломные моменты в истории Великобритании, внешний политический курс, социально значимые события) и прецедентные невербальные семиотические знаки (живопись, музыка). Выявлено, что принимающие тексты относятся к художественной литературе Великобритании XIX – начала XX веков и актуализируют британскую фольклорную пьесу в форме прямой цитации, архитектуральности и гипертекстуальности.

Ключевые слова: авантекст, британская фольклорная пьеса, диалогические отношения, жанр, карнавальный дискурс.

ABSTRACT

Kholmogortseva I. S. Dialogical Relations of the Genre of British Folk Play. – Manuscript.

Thesis for a Candidate Degree in Philology. Speciality 10.02.04 – Germanic languages. – Vasyl Karazin Kharkiv National University, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Kharkiv, 2016.

The paper focuses on investigation of the genre of British folk play on the basis of the aspects of dialogical relations described as gnoseological, communicative, textual, linguistic as well as cultural and historical ones. British folk play is proved to be a hybrid folklore genre functioning within the carnival discourse. The genre model of British folk play has been deduced to be formed in the process of perception of carnival communication. The latter is characterized by polyphony, dynamics, comicality and neglecting of social rules. Specific properties of British folk play performance are fixed time, uncertain place and a number of functions which makes communicative aspect externally oriented. Avant-text distinguishes textual and linguistic aspects of dialogical relations of British folk play and possesses such features as dialogical, monological and mixed-type text structure, dialogical interdependence of compositional elements and language means comprising complex syntactic constructions and a limited range of vocabulary. These aspects describe internal dialogical relations between the elements of avant-text and external orientation towards the listener and his / her linguistic competence. The paper also explores cultural and historical aspects in terms of the process of avant-text formation within intercultural dialogue of communicants and the genre model with semiotic universe of the mind. This interaction describes retrospective and prospective nature of dialogical relations of the genre in question with its pre-texts and receiving texts.

Key words: avant-text, British folk play, carnival discourse, dialogical relations, genre.

Підписано до друку 02.09.2016.
Формат 60 x 90/16. Друк ризографічний.
Гарнітура Times New Roman.
Зам. 2208/2016. Ум. вид. арк. 0,9.
Тираж 100 прим. Ціна договірна.

Надруковано ФОП Сверделов М.О.
м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 24, корп. А, кв. 33.
Свідоцтво про державну реєстрацію ВОО № 971661 від 13.12.2005.